

Примљено:	28.03.2018.
Оцену	
Вредност	

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име
Датум и место рођења

Јовић, Верољуб, Јасмина
24. 03. 1983. Врање

Основне студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Српски језик и књижевност
Дипломирани филолог за српски језик и књижевност
2002/2003.
2008.
8,28

Магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Докторске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Година уписа
Остварен број ЕСПБ бодова
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
ДАС филологије
20015/16.

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске
дисертације
Име и презиме ментора,
звање
Број и датум добијања
сагласности за тему
докторске дисертације

Уметничка слика града у прози српског реализма
Горан Максимовић, редовни професор
НСВ број 8/ 18-01-008/ 17-031; 25. 12. 2017.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна
Број поглавља

Докторска дисертација Јасмине Јовић „Уметничка слика града у прози српског реализма“ има 308 страна компјутерског текста и 57 фуснота.
0. УВОД (9)
0.1. Предмет и циљ: проза српског реализма са градском тематиком (10)
0.2. Однос села и града у периоду епохе српског реализма. Однос сеоске и градске прозе (11)
0.3. Грађа и методе истраживања (13)
0.4. Структура рада (20)

1. КЊИЖЕВНА ТОПОГРАФИЈА СРПСКОГ РЕАЛИЗМА (24)
2. ОД ОРЈЕНТАЛНОГ КА МОДЕРНОМ (35)
 - 2.1. Облици понашања под утицајем западноевропске културе (36)
 - 2.2. Полутански амбијент и карактери (59)
 - 2.3. Маловарошка свакодневница (67)
3. ПРИВАТНИ ЖИВОТ ПОД УТИЦАЈЕМ ДРУШТВЕНИХ ПРОМЕНА (79)
4. ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ И ОБИЧАЈИ (110)
 - 4.1. Славе и обичаји (111)
 - 4.2. Балови, вашари и пијаце (117)
 - 4.3. Културне прилике (123)
 - 4.4. Кафане (132)
 - 4.5. Чаршија (147)
5. ГРАДСКИ СИСТЕМ ВРЕДНОСТИ (157)
 - 5.1. Периферије (177)
 - 5.2. Однос села и града (185)
 - 5.2.1. „Проблематика искорењених“ (195)
 - 5.3. Патријархална породица у градској и варошкој средини (197)
 - 5.4. Однос родитеља и деце (206)
6. ОБРАЗОВАЊЕ (211)
 - 6.1. Отуђеност интелектуалца у прози српског реализма (220)
7. ВЛАСТ И ПРЕДСТАВНИЦИ ВЛАСТИ (233)
 - 7.1. Адвокати (265)
 - 7.2. Трговци и ћифтински менталитет (268)
 - 7.3. Свештенство (272)
8. „БОЖЛИ ЛЈУДИ“ (276)
9. ФЕНОМЕН МЕТАРЕАЛНОСТИ (280)
10. ЗАКЉУЧАК (284)
11. ЛИТЕРАТУРА 292)
 - 11.1. Примарни извори (293)
 - 11.2. Секундарни извори (295)

Број слика (шема, графика)

Број табела

Број прилога

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Јасмина Јовић, "Књижевно богатство рубних простора", <i>Philologia Mediana</i>, год. III, број 3, Ниш, 2011, str. 608-612. ISSN 1821-3332</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> У расправи је анализирана књига Радослава Ераковића која је посвећена истраживању књижевног живота у рубним/пограничним просторима српског народа. Показано је како се на креативан начин укрштају утицаји периферије и центра у српској књижевности, при чему ти привидно рубни/ периферни простори често знају бити подстицајнији од центра у обликовању постичке и жанровске, као и цјелокупне умјетничке слике свијета.</p>	M51
2	<p>Јасмина Јовић, "Градски живот у приповеткама Илије И. Вукићевића", <i>Philologia Mediana</i>, год. VIII, број 8, Ниш, 2016, str. 143-156. ISSN 1821-3332</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> У расправи је анализирана умјетничка слика града у приповијеткама српског реалисте Илије И. Вукићевића. Указано је на специфичан однос варошког и сеоског живота, на плодотворно дејство села на обликовање варошког живота, али и на разорно дејство вароши на сеоски живот, морал и обичаје. Посебно је указано на специфичности чиновничког живота, као и на однос према Арбанасима у пограничним областима.</p>	M51
3	<p>Јасмина Јовић, "Градови у српској књижевности 13. и 14. века", <i>Зборник радова Високе школе за васпитаче струковних студија у Гњилану-Бујановцу</i>, број 1, Бујановац, 2015, стр. 61-71. ISSN 2406-2200.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> У расправи је анализирана умјетничка слика града у текстовима старе српске књижевности, прије свега у хагиографским и биографским текстовима 13. и 14. вијека. Указано је на специфичности умјетничког поступка у приказивању живота у средњовјековним градовима, на облике тог урбаног живота, на средште просвећености и</p>	M53

културе, на организацију живота на градским трговима и улицама, на пијацама и трговачким базарима, на однос приватног и јавног живота и сл.

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Образложење

Потврђујемо да кандидаткиња Јасмина Јовић испуњава све услове за оцјену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Филозофског факултета у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

У тексту докторске дисертације предмет научног истраживања представља испитивање умјетничке слике града у прози српског реализма. Полазна теза истраживања заснива се на претпоставци да је топос града упадљиво маргинализован при проучавању књижевног стваралаштва епохе реализма, те да је у књижевној критици и књижевној историографији занемарена проза са градским, тј. варошким и паланачким темама и мотивима. Такође, скрајнута је и чињеница да је у књижевном стваралаштву значајног броја писаца епохе реализма тема градског или варошког живота била доминантна или бар заступљена колико и тема сеоског живота. Препознатљиво је то од Јакова Игњатовића који је „започео градску литературу романа“, а потом и код Стефана Митрова Љубише, Милована Глишића, Јанка Веселиновића, Милорада Поповића Шапчанина, Лазе К. Лазаревића, Стевана Сремца, Симе Матавуља, Светолика Ранковића, Илије Вукићевића, Радоја Домановића, Петра Кочића, Иве Ћипика, као и Борисава Станковића. Усљед помодарских навика и промјена у начину живота, које су увелико захватале градски живот, село је доживљавано као мјесто гдје се још увијек могао пронаћи очуван патријархални начин живота, као и услови за миран и складан живот. С друге стране, већи број писаца био је поријеклом са села, те се тема села и сеоског живота наметала као примарна, бар на почетку њиховог књижевног рада, с обзиром на то да је реализам подразумијевао умјетничко приказивање "истинског живота", судбина и догађаја. Рођени најчешће на селу и/или следбеници идеја и програма Светозара Марковића, реалност у умјетничком приказивању градског живота и стварности најбоље су испољавали кроз упоредну тематизацију сеоског живота. У исто вријеме, били су увјерени да су политичке и друштвено-економске идеје потекле из града довеле до растакања или потпуног пропадања села.

При избору аналитичке грађе пажња је усмјерена на корпус фикционалне прозе, на приповијетку и роман епохе реализма у српској књижевности, тј. на доминантне топосе који одсликавају умјетничку слику градског живота у приповијеткама и романима, као што су градски догађаји, градски јунаци, градске кафане, градски тргови, градски језик, чиновнички живот, градске породице и породични односи, а у вези са тим и ликови жене/мајке, патријархалног оца, непослушног сина, кћерке малограђанке и сл. Посебно су приказани догађаји који репрезентују друштвени живот града, као и културни и интелектуални ниво становника. Издвајамо балове и игранке, салонска дружења и забаве, славе и породична окупљања, свадбе и сахране. Као једна од незаобилазних тема градског живота приказано је школовање и ђачки живот, као и разнолики апскети породичног живота, са посебном тематизацијом помјерених породичних односа и непоштовања супружника, те посебно њихову отуђеност, љубавни живот, прељубе и преваре. Издвојен аспект у обликовању умјетничке слике града припада топосу професија и специфичностима градског и чиновничког језика. Зато се као средишни јунаци појављују чиновници, адвокати, официри, учитељи, свештеници, као и занатлије и трговци. Језик градске средине утемељен је на специфичном урбаном сленгу, као и на укрштању чиновничке лексике са језиком града и села.

У оквиру истраживачке методологије доминирала је интерпретативна анализа са посебно усмјереном пажњом на градске теме, топосе, јунаке, те на литерарни контекст, на друштвено-историјске прилике у којима су дјела стварана, као и на слику приватног живота и комплементарност биографије писца и самог умјетничког дјела. Умјетничка слика града је анализирана хронолошки и компаративно, а на крају је дедуктивним путем формирана општа слика градског, тј. варошког и паланачког живота, као једне нове, умјетничке метареалности, са свим њеним умјетничким, историјским, психолошким, социјалним, политичким и културним посебностима.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Сви постављени циљеви из пријаве докторске дисертације су остварени. У истраживању је показано да је српски реализам, кроз тематизацију регионалних посебности, афирмисао једну специфичну књижевну топографију, као и бројне значајне градове и поднебља: Сентандреју и Јужну

Угарску, Нови Сад и Војводину, Београд и Шумадију, Херцег Нови и Боку Которску, Дубровник, Цетиње и Црну Гору, Шибеник и Далмацију, Ниш и Јужну Србију, Врање и Пчињу, Шабац и Мачву, Мостар и Херцеговину, Сарајево и Босну.

При томе су аналитички потврђене три преовлађујуће претпоставке на којима је функционисало обликовање умјетничке слике града у епоси реализма: - Умјетничка слика града оповргава раније мишљење српске књижевне историографије да је приказивање сеоског живота доминантно тематско-мотивско подручје у књижевним дјелима епохе реализма; - Умјетничка слика града утемељена је на идеји града као "повлашћеног простора" који почива на "хронотопу сусрета" различитих и често сасвим супротстављених културолошких аспеката: времена и простора, града/вароши и села, прошлости и садашњости, феудализма и капитализма, конзервативизма и револуционаризма, људи и догађаја, старосједилаца и дошљака, национализма и анационализма, разноликих језика и култура, ђачког и чиновничког поимања свијета, градских тргова и градске периферије, кафанског и породичног амбијента, приватног и јавног живота; - Умјетничка слика града израста у "метареалност" која је извршила нови доживљај и преобликовање конкретних простора у свијести читалаца.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Значај и допринос резултата докторске дисертације Јасмине Јовић проистиче из чињенице да је у оквиру проучавања епохе реализма у српској књижевности обавила до сада недовољно заступљено истраживање умјетничке слике града које је засновано на проучавању репрезентативних књижевних чињеница, аутора и/или текстова. Резултати научног истраживања показују да су конкретни градови и простори утицали на обликовање цјелокупне уметничке слике урбаног свијета у књижевности српског реализма, а са друге стране, да је реалистичка умјетничка слика града, као пројектована "метареалност", повратно утицала на нови доживљај и преобликовање стварних градова у свијести читалаца, али и становника или гостију који су посјећивали те стварне градове у каснијим годинама и деценијама, тако да је књижевност почела да "потказује живот" у оном свом најкреативнијем облику.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Истраживање је у реализовано на самосталан и оригиналан начин, обухвата научно поље недовољно истражено у српској књижевној историографији, те као такво представља значајан допринос савременој науци о књижевности.

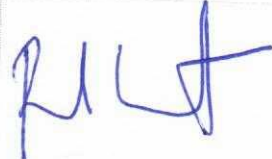
ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу укупне позитивне оцене текста докторске дисертације "Уметничка слика града у прози српског реализма", именована комисија предлаже ННВ Филозофског факултета Универзитета у Нишу, као и Научно-стручном већу за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, да извештај о оцени урађене докторске дисертације прихвати а кандидаткињи Јасмини Јовић одобри јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије 8/18-01-002/18-009

Датум именовања Комисије 22.03.2018. године

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Снежана Милосављевић Милић, редовни професор Српска и компаративна књижевност (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	председник
2.	Др Горан Максимовић, редовни професор Српска књижевност (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	ментор, члан
3.	Др Радослав Ераковић, редовни професор Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности (Научна област)	Филозофски факултет у Новом Саду (Установа у којој је запослен)	члан

Место и датум:

Ниш, 26. март 2018.